

Уровень развития национальной экономики в целом и отдельных отраслей и предприятий определяется достигнутым этими отраслями и предприятиями уровнем конкурентных преимуществ. Поскольку конкурентный статус предприятий формируется внешними и внутренними факторами, естественно полагать, что о своем стратегическом потенциале фирма должна заботиться сама.

Некоторые зарубежные экономисты (М. Arnoldo) пишут о невозможности создания устойчивого конкурентного преимущества. По их мнению, вместо этого, предприятия должны учиться конкурировать путем создания временных конкурентных преимуществ. Действительно, в современной высококонкурентной среде, в условиях ограниченных ресурсов, устойчивые конкурентные преимущества чрезвычайно редки, и для их создания требуется изучить все факторы, влияющие на достижение предприятием конкурентных преимуществ с учетом их функционирования в нестабильной экономике.

ТРОФИМОВА І.В., маг., НТУ «ХП», Харків

ВАЖЛИВІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Серед показників, що характеризують ефективність роботи підприємства показник собівартості займає визначне місце. Він відображає якість виробничо-господарської роботи всього підприємства і ступінь використання ресурсів, оскільки, по-суті є узагальнюючим.

Управління собівартістю завжди пов'язується із визначенням витрат, що її формують, розрахунком її планового та фактичного рівня, аналізом за структурою, плануванням та реалізацією резервів зниження.

Тенденція останніх років щодо збільшення собівартості продукції через збільшення вартості сировини та матеріалів, витрат на рекламу, та амортизацію говорить про необхідність пошуку підприємствами шляхів зниження собівартості.

Зниження витрат на 1 гривню продукції досягається двома способами:

- 1) збільшенням обсягу виробленої продукції;
- 2) ліквідацією непродуктивних витрат і невиправданих перевитрат за елементами і калькуляційними статтями, економнішим витрачанням матеріальних, трудових і грошових запасів і запровадженням прогресивних організаційних та технічних заходів підвищення ефективності виробництва [1].

Через аналіз собівартості виявляються непродуктивні витрати й невиправдані перевитрати. Часто виявляються похибки при подвійних розрахунках, а також враховується економія від невиконання заходів. Планування, спрямоване на зниження собівартості, потребує виключення цих помилок.

Сучасні умови жорсткої конкуренції між виробниками спонукають до ефективного управління резервами зниження собівартості. Заміна матеріалів більш дешевими не дає очікуемого ефекту, і може навіть зменшити обсяги реалізації. Найбільш ефективним шляхом зниження собівартості продукції є впровадження економічних технологій виробництва інноваційного характеру, оскільки за скороченням матеріальних витрат приховується більш значний резерв, ніж за зниженням трудомісткості.

Таким чином, ресурсозбереження виступає важливим фактором підвищення ефективності виробництва. Зменшення матеріаломісткості продукції дає змогу підприємству:

- 1) поліпшити своє фінансове становище завдяки зменшенню собівартості продукції та збільшенню прибутку;
- 2) збільшити обсяг випуску продукції за умов незмінності обсягів використання сировини та матеріалів;
- 3) завдяки зменшенню цін на продукцію успішно конкурувати з іншими підприємствами на ринках збуту [2].

Ще один значний резерв зниження собівартості продукції полягає у зменшенні витрат на управління. Ефективними у даному випадку, можуть бути економія, а також автоматизація управлінських процесів.

Витрати підприємства тісно пов'язані з фінансовим результатом підприємства. Модернізація виробничих процесів, впровадження нової техніки і технологій, заходи з ліквідації браку вимагають значних капіталовкладень. Однак, в основі скорочення собівартості – більший ефект і вплив на кінцевий фінансовий результат діяльності та стан підприємства.

Тож, вивчення собівартості і резервів її зниження дозволяє стверджувати, що українські підприємства мають підтримувати стратегію інноваційного розвитку країни. Сьогодні їх конкурентоспроможність може базуватися на нижчій вартості і екологічності виробництва продукції, а це досягається лише за рахунок впровадження новітніх технологій.

Список літератури: 1. Навч. посібник / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток та ін.; За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. — Вид. 2-ге, перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2003. — 556 с. 2. Внутрішній економічний механізм підприємства: навчальний посібник / В.М. Гончаров, Н.В. Касьянова, Н.В. Веценура, Д.В. Солоха та ін.. — Донецьк: СПД Купріянов В.С., 2007. — 284 с. 3. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2003. — 504 с. 4. Планування діяльності підприємства: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / М. А. Белов, Н. М. Євдокимова, В. Є. Москалюк та ін.; За заг. ред. В. Є. Москалюка. — К.: КНЕУ, 2002. — 252 с.

ЯВДАК М.Ю., аспірант, м. Харків, ХНЄУ

КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Продуктивна господарська діяльність підприємств в умовах ринкових відносин являє собою один з визначальних факторів економічного і соціального розвитку суспільства, збільшення обсягів валового продукту та